

DOTAZNÍK PRE DEZIGNOVANÉHO KOMISÁRA**Costas KADIS****Rybárstvo a oceány****1. Všeobecná spôsobilosť, európska angažovanosť a osobná nezávislosť**

Ktoré aspekty svojich osobných kvalifikácií a skúseností považujete za zvlášť dôležité vo funkcii komisára a pri presadzovaní všeobecného európskeho záujmu, najmä v oblasti, za ktorú by ste mali niesť zodpovednosť? Ako prispejete k plneniu politických usmernení Komisie? Ako budete uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti a začleňovať rodové hľadisko do všetkých oblastí politiky vo svojom portfóliu? Ako budete uplatňovať hľadisko mládeže?

Aké záruky nezávislosti môžete poskytnúť Európskemu parlamentu a ako by ste zabezpečili, aby žiadna Vaša činnosť v minulosti, súčasnosti ani budúcnosti nemohla sponchybníť plnenie Vašich úloh v rámci Komisie?

Moje vysokoškolské vzdelanie a odborné skúsenosti sú úzko spojené s hlavnými prioritami Európskej únie, najmä v oblasti, za ktorú by som bol zodpovedný.

Som biológ, získal som titul PhD. v odbore ochrannárskej biológie a som profesorom v odbore ochrana biodiverzity. Môj výskum financovaný Európskou komisiou a OSN sa zameriava na zachovanie biodiverzity a udržateľné riadenie zdrojov vrátane príslušných sociálno-ekonomických aspektov. Popri svojej akademickej kariére som na Cypre pôsobil aj ako minister zdravotníctva (2007 – 2008), minister školstva a kultúry (2014 – 2018) a minister poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a životného prostredia (2018 – 2023).

Ako minister poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a životného prostredia som dohliadal na vykonávanie politík súvisiacich s rybolovom a morským výskumom. Konkrétne som bol zodpovedný za vykonávanie spoločnej rybárskej politiky (SRP) na Cypre a za vypracovanie operačného plánu krajiny pre námorné záležitosti, rybárstvo a akvakultúru na roky 2021 – 2027. Okrem toho sme v spolupráci s námestníkom ministerstva lodnej dopravy vypracovali cyperský námorný priestorový plán. Nástroje EÚ sme využívali aj na poskytnutie finančnej podpory rybárom, ktorí zápasili s ťažkosťami, najmä počas výziev, ktoré predstavovala pandémia COVID-19. Počas môjho päťročného funkčného obdobia som sa aktívne zúčastňoval na väčšine zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo, na ktorých sa riešili politické otázky a výzvy na úrovni EÚ týkajúce sa rybárstva a oceánov.

Táto kombinácia znalostí a skúseností bude obzvlášť prospešná pre tvorbu vyvážených politík v oblasti, za ktorú by som bol zodpovedný, pričom sa zohľadnia všetky relevantné rozmery.

Pri presadzovaní politických usmernení bude mojou najvyššou prioritou zabezpečiť, aby odvetvia rybolovu a akvakultúry zostali udržateľné, konkurencieschopné a odolné a aby sa na európsky rybársky reťazec uplatňovali rovnaké podmienky. Bude to môj hlavný cieľ aj pri vytváraní vízie pre toto odvetvie s perspektívou do roku 2040. V záujme dosiahnutia týchto cieľov budem zapájať všetky príslušné zainteresované strany do prebiehajúceho komplexného hodnotenia SRP a budem viesť dialógy o rybárstve a oceánoch. Je dôležité venovať rovnakú pozornosť environmentálnemu a sociálno-ekonomickému rozmeru politiky. Na základe zistení hodnotenia budem ďalej rozvíjať silné stránky SRP a budem sa zaoberať akýmikoľvek nedostatkami, pričom zabezpečím, aby bola SRP v dnešnom kontexte prispôsobená a vybavená na riešenie vznikajúcich výziev v tomto odvetví. Zároveň budem podporovať členské štáty pri vykonávaní *acquis* v oblasti rybárstva a pomáhať im pri navrhovaní rýchlych a účinných intervenčných opatrení, v prípade potreby aj poskytovaním technickej podpory zo strany Európskej komisie.

Takisto predložím návrh holistického prístupu k podpore modrého hospodárstva a zabezpečeniu dobrej správy a všetkých aspektov zdravia našich oceánov, ktoré sú zakotvené v Európskej dohode o oceánoch, ktorý bude jednotným strategickým referenčným rámcom pre všetky politiky súvisiace s oceánmi. Budem sa usilovať

o optimalizáciu rôznych spôsobov využívania mora s cieľom zosúladiť okrem iného potrebu ochrany prírody a energie z obnoviteľných zdrojov na mori s potrebami v odvetviach rybolovu a akvakultúry. V tejto súvislosti bude ústredným bodom nový posilnený prístup k námornému priestorovému plánovaniu. Takisto preskúmam uskutočniteľnosť európskych rezerv modrého uhlíka a budem pokračovať v prebiehajúcim úsilí o uľahčenie energetickej transformácie odvetvia rybárstva. Prispem aj k plánu adaptácie na zmenu klímy a zabezpečím, aby sa riešila zraniteľnosť našich pobrežných komunít a odvetví rybolovu a akvakultúry. Prispem k tomu, aby sa výskum a inovácie stali stredobodom nášho hospodárstva, a to vypracovaním stratégie EÚ pre výskum a inovácie v oblasti oceánov.

Vypracujem strategický prístup k diplomacii EÚ v oblasti oceánov, aby EÚ udržala a posilnila svoju vedúcu úlohu pri stanovovaní programu pre oceány na globálnej úrovni a zabezpečila spravodlivé, udržateľné a bezpečné využívanie oceánskeho priestoru a jeho zdrojov. Mojou prioritou bude mobilizácia partnerov EÚ, aby urýchlili ratifikovali Zmluvu o biodiverzite nad rámec vnútroštátnej právomoci na konferencii OSN o oceánoch, ktorá sa bude konať v júni 2025 v Nice, a začlenili ju do práva EÚ. Prostredníctvom diplomacie EÚ v oblasti oceánov takisto vynaložím úsilie na zaistenie rovnakých podmienok pre náš európsky rybársky reťazec, ako aj na jeho ochranu pred nekalou globálnou hospodárskou súťažou vrátane nezákonného, nenahláseného a neregulovaného rybolovu. Budem pracovať aj na novej generácii dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva.

Uvedené úsilie prispeje ku kľúčovým cieľom politických usmernení Komisie, konkrétne ku globálnej konkurencieschopnosti a bezpečnosti EÚ vrátane potravinovej bezpečnosti.

Som odhodlaný presadzovať rodovú rovnosť. Bude to kľúčový prvok pri vypracúvaní našej vízie pre odvetvie rybárstva do roku 2040. Osobitnú pozornosť budem venovať posilňovaniu účasti žien v odvetviach rybárstva/modrého hospodárstva, a to aj možným zvyšovaním kvalifikácie alebo umožňovaním prístupu k financovaniu pre podnikateľky.

Zaistím tiež vyvážené zastúpenie žien a mužov vo svojom tíme.

Zabezpečím tiež, aby sa pri vypracúvaní a vykonávaní politík v rámci mojej zodpovednosti plne uplatňovalo hľadisko mládeže, a to najmä organizovaním pravidelných dialógov s mládežou. Na prilákanie mladších generácií musíme zabezpečiť, aby rybolov a akvakultúra boli ziskové, digitálne a udržateľné a aby boli v súlade s hodnotami, so zručnosťami a s ambíciami mladých ľudí. Ak ma Parlament potvrdí vo funkcii, v priebehu prvých 100 dní môjho mandátu zorganizujem politický dialóg s mládežou.

Pri plnení svojich úloh zostanem nezávislý. Ako sa uvádza v mojom vyhlásení o záujmoch, odstúpil som zo všetkých minulých činností a po schválení vo funkcii komisára sa vzdám svojho súčasného zamestnania, v ktorom v súčasnosti čerpám neplatené voľno.

2. Riadenie portfólia a spolupráca s Európskym parlamentom

Môžete sa zaviazat', že budete Parlament riadne informovať o svojej činnosti, ako aj o činnosti svojich útvarov? V čom podľa Vás spočíva Vaša zodpovednosť voči Parlamentu?

Aké konkrétne záväzky ste pripravený prijať, pokiaľ ide o Vašu spoluprácu s Parlamentom a prítomnosť v Parlamente, či už vo výboroch, alebo v pléne, ako aj o transparentnosť, spoluprácu a účinné opatrenia v nadväznosti na pozície Parlamentu a jeho žiadosti o legislatívne iniciatívy? Ste v súvislosti s plánovanými iniciatívami alebo prebiehajúcimi postupmi pripravený včas poskytovať Parlamentu informácie a dokumenty rovnako ako Rade?

Zodpovednosť, rešpekt a spolupráca so zástupcami občanov EÚ, s poslancami Európskeho parlamentu, majú zásadný význam pre presadzovanie našich demokratických hodnôt. Som plne odhodlaný pracovať v tomto rámci. Počas celej mojej politickej kariéry som ako minister na troch rôznych ministerstvách dôsledne dodržiaval tento prístup.

Príspevky Parlamentu považujem za nevyhnutné pre legislatívny proces. Európske politiky by mali reagovať na potreby občanov EÚ a tieto potreby zastupuje Európsky parlament.

Som plne odhodlaný posilniť osobitný vzťah medzi Európskym parlamentom a Komisiou. Chcem vybudovať vzťah založený na otvorenosti, transparentnosti a vzájomnej dôvere.

Zabezpečím, aby bol Parlament pravidelne informovaný o všetkých opatreniach v súvislosti s politikami v oblasti rybnárstva a oceánov. Spolu so svojimi útvarmi mám v úmysle plne uplatňovať požiadavky Rámcovej dohody o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou a budem venovať osobitnú pozornosť týmto ustanoveniam týkajúcim sa výmeny informácií. Pokiaľ ide o opatrenia nadväzujúce na pozície a požiadavky Európskeho parlamentu, budem uplatňovať ustanovenia rámcovej dohody a v oblastiach mojej zodpovednosti zabezpečím, aby Komisia reagovala na parlamentné uznesenia alebo požiadavky, ktoré Parlament predloží na základe článku 225 ZFEÚ. Konkrétnejšie sa zaväzujem, že budem zabezpečovať výmenu informácií s Parlamentom v rámci štruktúrovaného dialógu o politikách v rámci môjho portfólia, aby mohol Parlament v plnej miere vykonávať svoj demokratický dohľad. Zabezpečím tiež, aby sa názory Európskeho parlamentu vyjadrené v uzneseniach alebo diskusiách v plnej miere zohľadňovali pri formovaní politik v oblasti rybnárstva a oceánov.

Ubezpečujem, že prevezmem plnú politickú zodpovednosť za iniciatívy, ktoré predložím v oblasti rybnárstva a oceánov, bez toho, aby bola dotknutá zásada kolegiality. Verím, že dobrá medziinštitucionálna spolupráca povedie k väčšej legitímnosti a zodpovednosti a prispeje k efektívnosti a dobrej správe vecí verejných.

Zaväzujem sa nadviazať otvorený a transparentný vzťah s poslancami Parlamentu založený na vzájomnej dôvere a pravidelnej a komplexnej výmene informácií, aby Parlament mohol vykonávať svoje legislatívne a kontrolné úlohy. Je pre mňa mimoriadne dôležité mať dobré vzťahy s Výborom pre rybnárstvo a s inými príslušnými výbormi. Budem k dispozícii na bilaterálne stretnutia a priamu komunikáciu s koordinátormi, spravodajcami a členmi výboru.

Útvary, za ktoré budem zodpovedať, budú v súlade s politickými usmerneniami zvolenej predsedníčky pripravovať výročnú správu o pokroku pre Európsky parlament a Radu. Tým sa zabezpečia primerané opatrenia v nadväznosti na presadzovanie a vykonávanie právnych predpisov v rámci môjho portfólia. Pripomínam, že Komisia uplatňuje vo vzťahu k Európskemu parlamentu, ako zástupcovi občanov EÚ, veľmi prísne normy transparentnosti. Tieto normy sa vzťahujú aj na stretnutia so zástupcami záujmových skupín. Zabezpečím tiež, aby sa názory Európskeho parlamentu vyjadrené v uzneseniach alebo diskusiách v plnej miere zohľadňovali pri formovaní politik v oblasti rybnárstva a oceánov.

Som odhodlaný v plnej miere informovať Európsky parlament o všetkých plánovaných iniciatívach a prebiehajúcich postupoch. V tejto súvislosti je nevyhnutné, aby sa s Európskym parlamentom a Radou zaoberalo rovnako, pokiaľ ide o výmenu informácií. Konkrétne som odhodlaný v plnej miere a včas informovať Európsky parlament v súlade s Rámcovou dohodou o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou, pokiaľ ide o delegované akty a medzinárodné dohody.

Otázky Výboru pre rybnárstvo

3. Ako sa budete usilovať o dosiahnutie rovnováhy medzi udržateľným hospodárením s rybolovnými zdrojmi, ochranou morského prostredia a dosahovaním bezpečného, ziskového a udržateľného odvetvia rybolovu, ktorý je schopný zabezpečiť generačnú obnovu a tvorbu pracovných miest?

Rybolov tvorí jadro pobrežných komunit, kde sa prelína s ich identitou, kultúrnym dedičstvom a hodnotami, pričom im poskytuje kľúčový zdroj živobytia. Rybolov závisí od zdravých oceánov a produktívnych populácií rýb, aby sa zabezpečila dlhodobá ziskovosť a atraktivnosť odvetvia rybolovu pre mladých ľudí. Preto je potrebné nastoliť správnu rovnováhu medzi riadením našich rybolovných zdrojov, príjmami rybárov a ochranou nášho morského prostredia.

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, mám v úmysle dosiahnuť túto rovnováhu vypracovaním dlhodobej vízie odolného, konkurencieschopného a udržateľného odvetvia rybnárstva do roku 2040, k čomu prispeje viacero výsledkov. Komplexné hodnotenie spoločnej rybnárskej politiky (SRP) s osobitným dôrazom na všetky tri piliere udržateľného rozvoja – environmentálny, hospodársky a sociálny pilier, umožní identifikovať silné a slabé stránky tejto politiky. Na tomto základe odporučím Komisii, aby v prípade potreby navrhla opatrenia nevyhnutné na zdokonalenie a posilnenie politiky do budúcnosti.

Mojím cieľom je zabezpečiť dlhodobú konkurencieschopnosť odvetvia, čo prispeje aj k tvorbe pracovných miest a prilákaní mladších generácií, pričom medzi priority budú naďalej patriť aj udržateľnosť a ochrana morského prostredia. Starostlivosť o životné prostredie je predpokladom prosperujúceho odvetvia rybolovu. Bez environmentálnej udržateľnosti neexistuje sociálno-ekonomická udržateľnosť, keďže rybári nemôžu existovať bez rýb.

Jednou z otázok posudzovaných v prebiehajúcom hodnotení bude nájsť spôsoby, ako zjednodušiť existujúce pravidlá a znížiť administratívnu záťaž pre rybárov. Na zefektívnenie zberu údajov a kontroly treba využiť plný potenciál digitálnych technológií a umelej inteligencie. Vzhľadom na to, že približne 80 % flotily EÚ tvoria drobní rybári, hodnotenie poskytne príležitosť nájsť formy ďalšej podpory tohto odvetvia flotily. Je potrebné venovať väčšiu pozornosť sociálnej stránke rybníctva. Je potrebné ďalej rozvíjať sociálne údaje a ukazovatele. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem presadzovať vykonávanie Medzinárodného dohovoru o výcviku a kvalifikácii rybárov s cieľom zabezpečiť lepší výcvik a kvalifikáciu a aj v spolupráci s mojimi kolegami komisármi budem pracovať na lepších bezpečnostných podmienkach, a to aj pre menšie rybárske plavidlá. Domnievam sa, že nové podporné opatrenia týkajúce sa drobných rybárov, výcviku, zvýšenej bezpečnosti, zdravých populácií a digitálneho prostredia by prispeli k prilákaniu väčšieho počtu mladých ľudí do odvetvia rybolovu.

Súbežne s hodnotením SRP budem naďalej podporovať členské štáty pri riadnom vykonávaní pravidiel SRP a *acquis* v oblasti rybníctva s cieľom zabezpečiť udržateľnosť nášho rybníctva. Motivuje ma, že nepretržité vykonávanie SRP viedlo k zlepšeniu biomasy v prípade viacerých populácií rýb. Musíme pokračovať v tomto pozitívnom trende obnovy našich populácií rýb, ako aj obnovy zdravia našich oceánov a morí.

Súčasťou tejto rovnice bude aj širšia ochrana morského prostredia. K tomuto cieľu prispeje aj Európsky pakt o oceánoch, a to vytvorením holistického rámca, v ktorom sa účinne zohľadnia všetky politiky EÚ s vplyvom na zdravie oceánov a živobytie rybárov a pobrežných komunit. Zabezpečím, aby sa počas tohto mandátu dosiahli dohodnuté ciele na ochranu biodiverzity našich morí.

Prostredníctvom stratégie EÚ pre výskum a inovácie v oblasti oceánov vypracujem tiež komplexný program pre poznatky, inovácie a investície v oblasti morí. Tým sa zabezpečí, aby boli k dispozícii potrebné údaje, vedecké poznatky a finančné prostriedky na prijímanie a vykonávanie týchto rozhodnutí, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie vyváženého prístupu k riadeniu rybníctva, a na ďalšie zvýšenie ziskovosti odvetvia.

4. Okrem toho, že budete pokračovať v plnom vykonávaní spoločnej rybárskej politiky, zvažujete konkrétne reformy týkajúce sa povinnosti vylodiť úlovky vrátane alternatív, ako aj zavedenie viacročného celkového povoleného výlovu, zlepšenie vykonávania prístupu založeného na ekosystémoch alebo vytvoriť stimuly na výskum nových udržateľných rybolovných techník?

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, jednou z kľúčových zastrešujúcich priorít počas môjho mandátu bude vybudovanie konkurencieschopného, udržateľného a odolného odvetvia rybníctva, pričom v celom hodnotovom reťazci budú platiť rovnaké podmienky. Na jednej strane si to vyžaduje opatrenia na globálnej úrovni vo vzťahu k našim partnerom v oblasti riadenia rybníctva a v rámci obchodných vzťahov a na druhej strane treba uvažovať o spôsobe riadenia rybníctva v rámci EÚ. Vhodnosť uplatniteľného právneho rámca a spôsob jeho vykonávania majú zásadný význam pre stanovenie podmienok, za ktorých naše odvetvia fungujú, ako aj príležitostí, ktoré majú na rast, inováciu a dosiahnutie väčšej ziskovosti, pričom súčasne zanecháme udržateľný odkaz pre ďalšie generácie.

Ak teda budem potvrdený vo funkcii komisára, mojim prvým cieľom bude dokončiť prebiehajúce hodnotenie nariadenia o spoločnej rybárskej politike v súlade s najvyššími normami lepšej právnej regulácie. Patrí sem aj preskúmanie povinnosti vylodiť úlovky. Je dôležité zhromaždiť komplexné a kvalitné údaje na posúdenie spôsobu plnenia povinnosti vylodiť úlovky a dôvodov takéhoto spôsobu plnenia. Zároveň pevne verím, že právne predpisy sú vždy len také dobré ako spôsob, akým sa vykonávajú. Počas prebiehajúceho hodnotenia bude preto rovnako dôležité pokračovať vo vykonávaní *acquis* v oblasti rybníctva vo všetkých jeho rozmeroch, ako aj vo vykonávaní nariadenia o SRP a nedávno revidovaných pravidiel kontroly rybníctva. V tejto súvislosti budem pomáhať členským štátom pri navrhovaní rýchlych a účinných intervenčných opatrení, podľa potreby aj prostredníctvom technickej podpory zo strany Európskej komisie. Každé rozhodnutie, ktoré povedie k zdokonaleniu alebo posilneniu nariadenia o SRP, by malo byť založené na spoľahlivých dôkazoch a dialógu o vykonávaní so zapojením všetkých dotknutých zainteresovaných strán. Malo by byť zamerané na riešenie zistených nedostatkov a zároveň vychádzať z doterajších pozitívnych výsledkov. Malo by ho sprevádzať aj posúdenie environmentálneho a sociálno-ekonomického vplyvu. A napokon všetky prípadné opatrenia týkajúce sa konkrétnej povinnosti vylodiť úlovky musia byť založené na vedeckých dôkazoch a v plnej miere zohľadňovať hlavný sledovaný cieľ, najmä podporu selektívnosti výstroja a predchádzanie plytvaniu v podobe odhadzovania rýb do mora. Z údajov vyplýva, že pred zavedením povinnosti vylodiť úlovky sa vyskytli prípady, keď bolo 40 % úlovkov odhodnených do mora, hoci prevádzkovatelia nenahlásili takmer žiadne odhodnené úlovky. Išlo nielen o plytvanie, ale zároveň nebolo možné zistiť stav populácií, čo má zásadný význam pre stanovenie rybolovných možností. Vývoj a využívanie inováčných rybolovných techník má potenciál na jednej strane uľahčiť väčšiu selektívnosť a zároveň zvýšiť

efektívnosť našej flotily, a tým aj jej ziskovosť. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem preto podporovať nepretržité investície do zberu údajov, vedy, výskumu a inovácií s cieľom pomôcť riadiacim pracovníkom v oblasti rybnárstva a našim rybárom získať najlepšie poznatky a technológie, ktoré im pomôžu prijímať najlepšie rozhodnutia, vďaka čomu bude rybolov zodpovednejší, a teda udržateľnejší. Toto bude kľúčovým hľadiskom v rámci stratégie v oblasti výskumu a inovácií v oblasti oceánov, ktorú som poverený predložiť, ak budem potvrdený vo funkcii, pričom za kľúčový pilier Európskeho paktu o oceánoch určím poznatky, inovácie a investície v oblasti morí.

Ekosystémové aspekty sú už teraz dôležitými prvkami SRP a jej súčasného vykonávania. Chcem, aby prístup založený na ekosystémoch spolu s vývojom vedy smerom k väčšej interdisciplinárnosti a transdisciplinárnosti získaval čoraz väčší význam, čím sa zabezpečí holistickejší prístup.

Na záver mi dovoľte zdôrazniť, že musíme mať na pamäti všetky aspekty: ochranu prírodných zdrojov, sociálno-ekonomický význam rybolovu pre komunity, ako aj dodávky kvalitných rýb za dostupné ceny.

Pokiaľ ide o viacročný celkový povolený výlov (TAC), ak budem potvrdený vo funkcii komisára, mám v úmysle požiadať príslušné vedecké orgány, aby poskytli odporúčania, ktoré by Komisii umožnili navrhnúť dodatočné rybolovné kvóty na dva alebo viac rokov, počnúc populáciami, ktoré riadi výlučne EÚ.

5. Ako plánujete zlepšiť rovnaké príležitosti rybnárov a výrobcov v oblasti akvakultúry v EÚ s osobitným dôrazom na drobných rybnárov, zlepšiť vzťahy s tretími krajinami a zosúladiť ambíciu EÚ „ísť príkladom“ s cieľom SRP zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých aktérov z EÚ aj z tretích krajín, ako sú Spojené kráľovstvo a Nórsko, a účinný boj proti praktikám NNN rybolovu?

Pokiaľ ide o rovnaké príležitosti, okrem drobných a veľkoobjemových rybnárov mám na mysli tiež rovnaké príležitosti pre ženy a mužov pôsobiacich v tomto odvetví, ako aj zaistenie toho, aby pracovné miesta boli naďalej sú atraktívne tak pre skúsených rybnárov, ako aj pre nových rybnárov, s cieľom zabezpečiť generačnú výmenu v tomto odvetví. Všetci rybnári by mali mať rovnaké príležitosti na rozvoj a prispievať k hospodárskemu a sociálnemu blahobytu svojich komunít.

Drobný rybolov zohráva v našich pobrežných komunitách veľmi dôležitú sociálno-ekonomickú úlohu. Táto flotila predstavuje väčšinu rybnárskych plavidiel registrovaných v EÚ (76 %) a takmer polovicu zamestnanosti v odvetví rybolovu v EÚ (49 %). Každý segment flotily čelí osobitným výzvam a tlakom, pričom sa líšia aj v jednotlivých morských oblastiach. Uvedomujem si, že jedna z výziev pre konkurencieschopnosť drobných rybnárov spočíva konkrétne v prístupe k rybolovným možnostiam. Hoci výber kritérií pridelovania je v plnej právomoci vnútroštátnych orgánov, ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem aktívne spolupracovať s členskými štátmi na tom, ako zlepšiť situáciu v ich vnútroštátnom kontexte. Okrem uverejnenia príručky o pridelovaní rybolovných možností sa budem podrobnejšie zaoberať správnym vykonávaním pravidiel. V prípade potreby budem bez váhania odporúčať zmeny politiky. Podrobnejšie preskúmam diverzifikáciu a kombináciu rybnárstva s inými činnosťami, ako je cestovný ruch.

Spoločnú výzvu pre všetkých rybnárov v EÚ, ako aj pre výrobcov v odvetví akvakultúry v EÚ predstavujú rovnaké podmienky, aké sa uplatňujú na dovoz z tretích krajín, a zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže s rybnármi/výrobcami z krajín mimo EÚ. EÚ má zavedené prísne kontroly s cieľom zabezpečiť, aby dovážané potraviny spĺňali vysoké normy v oblasti ochrany a bezpečnosti spotrebiteľov. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, jednou z mojich kľúčových priorít bude zlepšenie rovnakých podmienok s tretími krajinami, pokiaľ ide o aspekty sociálnej a environmentálnej udržateľnosti. Bude to tiež kľúčovým pilierom aktualizovaného strategického prístupu k vonkajším činnostiam v oblasti rybnárstva, ktorého vypracovaním ma poverila zvolená predsedníčka Komisie a v súvislosti s ktorým chcem preskúmať, čo viac a čo nové môžeme urobiť.

EÚ by mala i naďalej ísť príkladom a používať svoju silu v rôznych medzinárodných prostrediach. Je potrebné naďalej vyvíjať nepretržité úsilie o presadzovanie udržateľnosti akvakultúry a udržateľného rybnárstva na globálnej úrovni prostredníctvom účasti EÚ v multilaterálnych a regionálnych organizáciách, ako je Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo a jej Všeobecná rybnárska komisia pre Stredozemné more, a vo všetkých ostatných regionálnych organizáciách pre riadenie rybnárstva. EÚ už úspešne presadila hlavné zásady spoločnej rybnárskej politiky v stratégii Všeobecnej rybnárskej komisie pre Stredozemné more do roku 2030: maximálny udržateľný výnos, viacročné plány, regionalizácia, ochrana zraniteľných druhov a citlivých biotopov.

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem tiež trvať na tom, aby EÚ v medzinárodnom prostredí, ako sú regionálne organizácie pre riadenie rybnárstva, dôsledne presadzovala prijímanie noriem, ktoré sú v súlade so SRP.

Mojím cieľom je vytvoriť rovnaké podmienky tým, že ostatní aktéri budú dodržiavať naše normy. Na spoluprácu s partnerskými krajinami by sme mali využiť všetky nástroje, ktoré máme k dispozícii, vrátane prístupu na trh. Udržateľné riadenie rybníctva na šírom mori môže byť úspešné len vtedy, ak sa k tomu zaviazu všetci aktéri.

Po vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ a jej spoločnej rybárskej politiky (SRP) sa Dohodou o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom vytvoril nový rámec pre spoločné riadenie spoločných populácií v severovýchodnom Atlantiku.

V tomto rámci, ako aj v rámci iných dvojstranných dohôd a regionálnych organizácií pre riadenie rybníctva (RFMO) budem naďalej spolupracovať s príslušnými tretími krajinami s cieľom zachovať vysoké normy udržateľnosti, zabezpečiť spravodlivé pridelovanie kvót a rovnaké podmienky. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, na dosiahnutie tohto cieľa budem:

1. využívať všetky príležitosti na podporu odolnosti a konkurencieschopnosti odvetvia tým, že prepojam rybníctvo s celkovým vzťahom s našimi susedmi, najmä v severovýchodnom Atlantiku;
2. venovať náležitú pozornosť monitorovaniu dodržiavania medzinárodných záväzkov a zabezpečeniu stability po roku 2026, najmä v kontexte okruhu rybníctvo v Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, a úzko spolupracovať so Spojeným kráľovstvom s cieľom podporiť udržateľnosť a minimalizovať vplyv akýchkoľvek regulačných rozdielov;
3. podporovať vytváranie spojenectiev v regióne a posilnenú spoluprácu s inými pobrežnými štátmi v oblastiach spoločného záujmu a
4. podporovať dialóg na vysokej úrovni s Nórskom s cieľom zabezpečiť dodržiavanie práv EÚ na lov v oblasti súostrovia Svalbard, najmä pokiaľ ide o tresku škvrnitú, a nepretržitý udržateľný, legitímny a etablovaný rybolov EÚ v Barentsovom mori.

A napokon budem naďalej obhajovať kvóty EÚ a zabezpečovať prístup plavidiel EÚ do vôd našich partnerov, čo je kľúčové pre odolnosť a konkurencieschopnosť odvetvia rybníctva v meniacom sa prostredí.

Boj proti NNN rybolovu je kľúčovým aspektom zabezpečenia rovnakých podmienok. Budem plne spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou s cieľom zabezpečiť, aby sme mohli čoskoro prijať zmenu nariadenia (EÚ) č. 1026/2012, ktorou sa EÚ umožní prijímať primerané opatrenia voči krajinám, ktoré vykonávajú neudržateľný rybolov. Ak budem potvrdený vo funkcii, môj mandát budú charakterizovať dva dôležité aspekty: po prvé, aby bola EÚ na medzinárodnej úrovni dôveryhodná, dodržiavanie pravidiel sa musí zabezpečiť interne. Toto je východiskový bod pre šírenie hodnôt a noriem SRP mimo EÚ. Zameriam sa preto na postupné, ale včasné a úplné vykonávanie revidovaného systému kontroly rybníctva a na zavedenie digitálneho systému osvedčovania úlovkov NNN rybolovu ako nástroja na ochranu nášho trhu, našich spotrebiteľov a rybárov pred dovozom produktov NNN rybolovu z tretích krajín. Po druhé sa domnievam, že ochrana nášho trhu pred dovozom produktov NNN rybolovu nie je dostatočná. Preto mám v úmysle pokračovať v aktívnej diplomacii v oblasti NNN rybolovu s tretími krajinami. Systém udeľovania kariet na NNN rybolov sa osvedčil ako silný nástroj a v rámci môjho mandátu mám v úmysle usmerňovať tretie krajiny a pomáhať im pri dôkladných kontrolách rybníctva a dodržiavaní pravidiel, v prípade potreby však budem bez váhania odporúčať všetky druhy opatrení stanovených v našich právnych predpisoch.

Rovnaké podmienky na zabezpečenie udržateľnosti rybníctva na celom svete nezahŕňajú len opatrenia na riadenie rybníctva. Musíme zvážiť, ako EÚ ako veľký dovozca produktov vodného prostredia obchoduje so zvyškom sveta. Ak budem potvrdený vo funkcii, mám v úmysle klásť veľký dôraz na rôzne nástroje, ktoré má EÚ k dispozícii, aby využila svoju trhovú silu, či už pokiaľ ide o vysledovateľnosť dovážaných výrobkov a príslušné informácie pre spotrebiteľov, alebo v kontexte spoločného riadenia rybníctva s tretími krajinami alebo nástrojov našej obchodnej politiky. Jednou z hlavných zmien, ktoré chcem v rámci svojho mandátu dosiahnuť, je zrušiť verejné dotácie na zvyšovanie rybolovných kapacít, a to prostredníctvom novej dohody Svetovej obchodnej organizácie. V tomto zmysle budem úzko spolupracovať s komisárom pre obchod.

6. Ako plánujete koordinovať všetky príslušné politiky v rámci Európskeho paktu o oceánoch a zapojiť pobrežné komunity a odvetvia rybolovu a akvakultúry do navrhovania a vykonávania paktu?

Naše oceány dnes čelia viacerým krízam, a preto sú výzvou aj pre pobrežné komunity a odvetvia modrého hospodárstva, ktorých živobytie a prosperita závisia od zdravia oceánov. Musíme preto komplexne preskúmať

našu interakciu s oceánmi: aký vplyv máme na oceány, aký vplyv majú oceány na nás, ako aj príležitosti, ktoré nám oceány ponúkajú, pričom uznávame ich význam z hľadiska geopolitiky, potravinovej sebestačnosti, konkurencieschopnosti, udržateľnosti a zmierňovania zmeny klímy, ktoré sú neoddeliteľne späté s globálnym blahobytom.

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, som presvedčený, že sa budem môcť spoľahnúť na spoluprácu so všetkými komisármi pri navrhovaní a presadzovaní Európskeho paktu o oceánoch ako jednotného strategického referenčného rámca pre oceány. Postavím sa do čela tohto úsilia a budem sa osobitne snažiť o príspevok od mojich kolegov komisárov zodpovedných za životné prostredie, odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo, za dopravu, za energetiku a bývanie, za obchod, za klímu a od výkonného podpredsedu pre súdržnosť a reformy.

Európsky pakt o oceánoch musí byť inkluzívny a vytvorený v spolupráci so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami. Takúto inkluzívnosť sa budem usilovať dosiahnuť najmä prostredníctvom dialógu o rybárstve a oceánoch a ďalších hĺbkových konzultácií, a to aj s poslancami Európskeho parlamentu. Európsky námorný deň, ktorý každý rok organizuje iné európske pobrežné mesto, je dôležitou platformou pre zainteresované strany, kde sa stretávajú a diskutujú o otázkach súvisiacich s oceánmi vrátane Európskeho paktu o oceánoch. S cieľom znásobiť angažovanosť na miestnej úrovni v celej našej únii toto úsilie doplnia miestne iniciatívy v rôznych členských štátoch prostredníctvom podujatí „Európsky námorný deň v mojej krajine“. V tejto súvislosti zabezpečím zapojenie mladších generácií. Okrem toho budem naďalej oslovovať pobrežné komunity vrátane odvetví rybolovu a akvakultúry a zapájať zainteresované strany nielen do navrhovania paktu, ale aj do jeho zavádzania v praxi a do našich budúcich politik.

Ak budem potvrdený vo funkcii, budem sa snažiť predložiť Európsky pakt o oceánoch včas na tretiu konferenciu OSN o oceánoch, ktorá sa bude konať v júni 2025 v Nice, čím sa posilní vedúca úloha EÚ pri stanovovaní agendy pre oceány na globálnej úrovni.

7. Ako posilníte európske odvetvie udržateľnej akvakultúry, a to aj produkciu rias, a ako zlepšíte informovanosť spotrebiteľov prostredníctvom označovania pôvodu produktov alebo rastlinných produktov predávaných ako ryby?

Udržateľná akvakultúra vrátane produkcie rias zohráva dôležitú úlohu pri zabezpečovaní udržateľných dodávok potravín z vodných živočíchov v Európskej únii. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, zintenzívňim úsilie o úplné vykonávanie vízie konkurencieschopnejšej, odolnejšej a udržateľnejšej akvakultúry EÚ, ktorá bola stanovená v strategických usmerneniach Komisie pre akvakultúru EÚ prijatých v roku 2021. Tým sa nielen zvýši príspevok akvakultúry k potravinovej sebestačnosti EÚ, ale prispeje sa aj k zelenej transformácii, zlepšeniu spoločenskej akceptácie a informovanosti spotrebiteľov a zvýšeniu znalostí a inovácií. Na dosiahnutie týchto cieľov sú potrebné opatrenia v širokej škále oblastí, počnúc zjednodušením predpisov a postupov udeľovania licencií, pridelovaním vhodného priestoru pre rast akvakultúry, prispôbením akvakultúry vplyvom zmeny klímy alebo zabezpečením zavádzania inovácií v odvetví.

Komisia už podnikla niekoľko krokov na využitie významného potenciálu udržateľného rastu akvakultúry v EÚ v súlade s touto stratégiou. Bola zriadená online platforma, ktorá obsahuje rozsiahle znalosti relevantné pre udržateľný rozvoj odvetvia, a už sa vypracovali alebo sa vypracujú usmernenia o najlepších postupoch v kľúčových oblastiach, ako je zjednodušenie regulačných a administratívnych rámcov, plánovanie priestoru pre morskú akvakultúru, adaptácia na zmenu klímy, energetická transformácia, plánovanie priestoru a prístupu k vode pre sladkovodnú akvakultúru a akvakultúru v zariadeniach na pevnine, ako aj zlepšovanie environmentálnych vlastností a dobrých životných podmienok rýb. Prácu v oblasti dobrých životných podmienok rýb podporí nové referenčné centrum EÚ pre dobré životné podmienky vodných živočíchov zriadené vo februári 2024.

Ak budem potvrdený vo funkcii, budem úzko spolupracovať s Radou a Európskym parlamentom s cieľom zabezpečiť, aby toto odvetvie malo dostatočnú prioritu a aby sa v EÚ mohol naplno využiť potenciál akvakultúry. Pri posudzovaní súčasnej situácie z hľadiska realizácie tejto vízie, ako aj z hľadiska jej skutočného vplyvu využijem hodnotenie vykonávania strategických usmernení pre udržateľnejšiu a konkurencieschopnejšiu akvakultúru EÚ v polovici trvania naplánované na rok 2025. Na základe tohto posúdenia zvažím, či a aké dodatočné opatrenia sú potrebné na dosiahnutie cieľov. Toto posúdenie prispeje aj k hodnoteniu nariadenia o SRP a k vízii pre rybolov a akvakultúru do roku 2040. Udržateľná akvakultúra bude tiež kľúčovým aspektom Európskeho paktu o oceánoch. Okrem toho začiatkom roka 2025 spustím komunikačnú kampaň na zvýšenie informovanosti o akvakultúre v EÚ, jej pochopenia a akceptácie.

Komisia v roku 2022 prijala osobitnú iniciatívu EÚ zameranú na podporu udržateľnej výroby, bezpečnej spotreby a inovatívneho využívania rias v EÚ. Ak budem potvrdený vo funkcii, zvýšim informovanosť o výhodách silného odvetvia rias v EÚ a podporím vykonávanie 23 opatrení stanovených v tejto iniciatíve vrátane opatrení, ktoré sú zamerané na zefektívnenie udeľovania licencií a prideľovania námorného priestoru, a zároveň zvýšim informovanosť o prínosoch rias pre ľudí a planétu a budem realizovať politický výskum a analýzy.

Takisto zabezpečím, aby akvakultúra vrátane rias bola súčasťou nášho úsilia a podpory v oblasti výskumu a inovácií, a to aj prostredníctvom stratégie pre výskum a inovácie v oblasti oceánov, ktorú vypracujem, ak budem potvrdený vo funkcii komisára.

Jasné a spoľahlivé informácie pre spotrebiteľov prostredníctvom označovania sú nevyhnutné na posilnenie postavenia spotrebiteľov, aby sa mohli pri kúpe fundovane rozhodnúť, čo podporuje udržateľné rozhodnutia. Informácie o pôvode sú pre spotrebiteľov mimoriadne cenné, pretože im poskytujú transparentnosť, ktorú potrebujú pri výbere. Vďaka tomu, že sa spotrebiteľia dozvedia, odkiaľ pochádzajú ich morské plody, môžu aktívne podporovať miestne rybárske komunity vrátane drobných prevádzkovateľov. Požiadavkami na poskytovanie informácií spotrebiteľom sa zaoberá nariadenie o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry (SOT). V nariadení sa stanovuje, že označenia produktov predávaných v EÚ musia obsahovať kľúčové informácie, ako je názov druhu, spôsob produkcie, oblasť, v ktorej bol produkt ulovený alebo odchovaný, a druh použitého rybárskeho výstroja. Tieto požiadavky sa však nevzťahujú na spracované produkty, ktoré sú oslobodené od povinnosti poskytovať podrobné informácie, napríklad o pôvode použitých surovín.

Súčasnú hodnotenie SRP sa bude zaoberať aj ustanoveniami o spoločnej organizácii trhov a preskúma sa v ňom, či sa podľa existujúcich pravidiel označovania spotrebiteľom poskytujú primerané informácie alebo či sú potrebné dodatočné požiadavky, aby sa pri kúpe mohli fundovane rozhodnúť. V nadväznosti na hodnotenie som odhodlaný osobitne sa zaoberať touto otázkou.

Zároveň budem naďalej spolupracovať s členskými štátmi na bezproblémovom vykonávaní ustanovení o výsledovateľnosti v rámci nedávno revidovaných pravidiel kontroly rybárstva, ktoré sa postupne rozširujú na pripravené a konzervované produkty a zohľadnia technologický pokrok a zjednodušenie, ktoré prináša prechod na digitálny systém.

Je tiež dôležité uznať kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú členské štáty pri zabezpečovaní účinného vykonávania požiadaviek na označovanie v praxi. Ak budem potvrdený vo funkcii, budem spolupracovať s členskými štátmi s cieľom preskúmať, ako by mohli posilniť svoje systémy presadzovania a kontroly tak, aby všetky výrobky vrátane výrobkov dovážaných z krajín mimo EÚ splňali naše pravidlá označovania a poskytovali spotrebiteľom presné informácie. Som odhodlaný riešiť obavy výrobcov a spotrebiteľov v EÚ a podporovať rovnaké podmienky pre všetky výrobky bez ohľadu na ich pôvod.

Trh s rastlinnými výrobkami síce rastie, ale stále je veľmi malý. Rastlinné výrobky musia byť ako také jasne rozpoznateľné, a to vďaka vhodným informáciám pre spotrebiteľov. V tejto súvislosti spustím v roku 2025 online systém hodnotenia informácií, čím sa posilní postavenie aktérov EÚ v dodávateľskom reťazci, ako aj spotrebiteľov, aby pri určitých populáciách prijímali udržateľné rozhodnutia na základe hodnotenia udržateľnosti výrobkov.

Otázka Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

8. Ako plánujete zabezpečiť, aby ochrana morských ekosystémov a biodiverzity oceánov išla ruka v ruku s udržateľným, ekonomicky životaschopným a konkurencieschopným európskym modrým hospodárstvom? Ako zabezpečíte, aby všetky chránené morské oblasti boli skutočne spravované v súlade s právnymi predpismi týkajúcimi sa prírody a medzinárodnými záväzkami EÚ? Aké kroky plánujete na podstatné zníženie množstva odpadu v moriach a riešenie znečistenia morí a sladkých vôd a ako budete toto úsilie presadzovať na medzinárodnej úrovni? Ako plánujete zvýšiť v rámci svojej širšej stratégie adaptácie na zmenu klímy potenciál modrého uhlíkového hospodárstva EÚ a urýchliť obnovu a ochranu ekosystémov s vysokou sekvestráciou uhlíka, ako sú mangrovníky, porasty morskej trávy a slaniská? Ako zabezpečíte koordináciu odvetví modrého hospodárstva, ako sú technológie výroby energie z obnoviteľných zdrojov na mori, prostredníctvom námorného priestorového plánovania, aby to nebolo v rozpore s úsilím o ochranu morského prostredia, udržateľným rybárstvom a záujmami pobrežných komunít? Aké máte úmysly, pokiaľ ide o hlbokomorskú ťažbu, vzhľadom na súčasnú pozíciu EÚ, ktorá presadzuje prístup predbežnej opatrnosti, kým sa neuskutoční ďalší vedecký výskum? Ako zaistíte, aby EÚ aj naďalej zohrávala vedúcu úlohu pri stanovovaní celosvetových noriem, zabezpečovaní

konsenzu v súvislosti s vykonávaním dohody o BBNJ a ďalších rámcov pre správu oceánov, ako aj presadzovaním cieľa udržateľného rozvoja č. 14?

Zdravé oceány sú produktívne oceány. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, zabezpečím, aby sme pokračovali vo vykonávaní účinných a vedecky podložených ochranných opatrení, medzi ktoré patria chránené morské oblasti a udržateľnejšie rybolovné postupy. Aj naďalej bude mať zásadný význam riadne vykonávanie a presadzovanie *acquis* Únie, ako aj medzinárodných záväzkov EÚ.

Takisto bude nevyhnutné zabezpečiť, aby námorné priestorové plánovanie umožňovalo dosiahnuť rovnováhu medzi ochranou našich oceánov a ziskovosťou činností na mori. Od začiatku budem venovať osobitnú pozornosť najmä príležitostiam, ktoré ponúka viacnásobné využitie morského priestoru.

Ak budem potvrdený vo funkcii, budem nabádať k využívaniu nástrojov, ako je platforma BlueInvest, s cieľom podporiť inovácie a podnikanie v oblasti udržateľných technológií a obchodných modelov, čo má podľa môjho názoru tiež zásadný význam. Ako konkrétny príklad by som chcel spomenúť našu iniciatívu EÚ zameranú na riasy, ktorej cieľom je podporiť rozvoj a rozširovanie regeneratívnej akvakultúry v EÚ, ktorá na jednej strane poskytuje nízkouhlíkové výrobky pre trh EÚ a na druhej strane odstraňuje prebytočné živiny a uhlík, čím sa znižuje eutrofizácia a acidifikácia oceánov.

A napokon podporou zodpovedných modelov spotreby môžeme vytvoriť dopyt po udržateľných výrobkoch a podporiť zdravé námorné hospodárstvo.

Vďaka tomuto prístupu sa spolu s rôznymi uvedenými pracovnými oblasťami v rámci nadchádzajúceho Európskeho paktu o oceánoch vytvoria podmienky pre konkurencieschopné a hospodársky životaschopné modré hospodárstvo pre budúcnosť a zároveň sa zachová a dokonca obnoví zdravie našich oceánov.

Environmentálny rozmer je zakotvený v spoločnej rybárskej politike a jej cieľoch. Dopĺňa už zavedený silný právny rámec v oblasti ochrany a obnovy prírody. Patria sem smernica o biotopoch a smernica o vtákoch tvoriace základ sústavy Natura 2000, ktorá sa vzťahuje aj na mnohé chránené morské oblasti; rámcová smernica o morskej stratégii, ktorej cieľom je zabezpečiť dobrý environmentálny stav všetkých morských vôd a v ktorej sa od členských štátov požaduje, aby vypracovali a vykonali osobitné opatrenia na riadenie a ochranu chránených morských oblastí a zabezpečili, aby tieto opatrenia prispievali k celkovým cieľom v oblasti morskej biodiverzity. A napokon nedávno prijaté nariadenie o obnove prírody bude mať zásadný význam aj pri obnove degradovaných morských ekosystémov a budovaní ich odolnosti.

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem úzko spolupracovať s komisárkou pre životné prostredie, odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty vykonávali príslušné právne predpisy v záujme dosiahnutia strategického cieľa stanoveného v stratégii biodiverzity do roku 2030, ktorým je chrániť 30 % morí EÚ, z čoho 10 % podlieha prísnej ochrane, a zabezpečiť, aby boli do roku 2030 vo všetkých našich chránených morských oblastiach zavedené príslušné opatrenia na riadenie rybárstva.

Budem nabádať členské štáty, aby pri vykonávaní účinných opatrení a plánovaní v plnej miere využívali príležitosti, ktoré ponúka SRP, ako aj smernica o námornom priestorovom plánovaní, v záujme podpory cieľov každej chránenej morskej oblasti, aby sme mohli obmedziť vplyv hospodárskych činností na morské ekosystémy a zároveň vytvoriť podmienky pre silné a odolné odvetvia a pobrežné komunity. Patria sem aj podporné opatrenia na dekarbonizáciu flotily.

Naše moria sú výrazne ovplyvnené tým, čo sa deje na pevnine. Živiny pochádzajúce prevažne z poľnohospodárstva spôsobujú eutrofizáciu v morskom prostredí. Väčšina plastového morského odpadu pochádza z pevniny. To vyvoláva obavy o zdravie a degraduje naše morské prostredie. Takisto to vytvára zbytočné vplyvy a náklady pre odvetvia, ktoré závisia od mora, ako je rybolov a cestovný ruch. Ak budem potvrdený vo funkcii, budem preto spolupracovať s komisárkou pre životné prostredie, odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo, a to v rámci stratégie pre odolnosť v oblasti vody, ako aj Európskeho paktu o oceánoch, ktoré budem viesť, s cieľom zabezpečiť zdravie a odolnosť našich riek, morí a pobrežných oblastí. Príspeje to aj k práci v oblasti adaptácie na zmenu klímy.

Od roku 2026 musia členské štáty do inventúr emisií, ktoré poskytujú v súvislosti s Rámcovým dohovorom Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC), a do svojich cieľov podľa nariadenia o využívaní pôdy, zmenách vo využívaní pôdy a lesnom hospodárstve zahrnúť mokrade vrátane modrého uhlíka. Podľa

nariadenia o obnove prírody musia zabezpečiť dobrý stav 90 % biotopov morských ekosystémov a na tento účel musia do roku 2030 zaviesť opatrenia na obnovu aspoň na 30 % celkovej plochy, ktorá nie je v dobrom stave.

Ak budem potvrdený vo funkcii, vypracujem plán spoločného prístupu EÚ k zberu a spracúvaniu potrebných údajov s cieľom posúdiť úlohu modrého uhlíka a iných mokradí pri dosahovaní cieľov EÚ v oblasti klímy a prírody. Uľahčí sa tým budovanie nových obchodných modelov založených na stimuloch pre existujúce činnosti, ako je akvakultúra, aby koexistovali s prírodou a prispeli k zníženiu emisií skleníkových plynov. Umožní sa tým vytvorenie nových inovačných činností, ako je certifikácia odstraňovania uhlíka.

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, posilním náš prístup k námornému priestorovému plánovaniu s cieľom pomôcť optimalizovať rôzne spôsoby využívania mora a hospodársky potenciál oceánov a zároveň chrániť ich zdravie a odolnosť.

V smernici o námornom priestorovom plánovaní sa už od členských štátov požaduje, aby využívali prístup založený na ekosystémoch, ktorý je základným prvkom právnych predpisov EÚ na ochranu morského prostredia (najmä rámcovej smernice o morskej stratégii).

Musíme však urobiť viac pre to, aby sme členským štátom pomohli zaviesť všetky tieto zásady do praxe, pričom v tejto súvislosti bude dôležitý Európsky pakt o oceánoch.

Na úrovni EÚ budem organizovať dialógy o rybárstve a oceánoch, najmä s cieľom diskutovať o priestorovom využívaní mora, pričom budem vychádzať z dobrej práce modrého fóra pre používateľov morí. Budem naďalej úzko spolupracovať s členskými štátmi s cieľom dosiahnuť tieto ciele a zabezpečiť, aby naša politika bola pripravená na výzvy a ciele v oblasti priestorového plánovania do roku 2050.

To všetko bude predstavovať príspevok EÚ k dosiahnutiu príslušného cieľa udržateľného rozvoja (cieľa udržateľného rozvoja č. 14), pokiaľ ide o ciele EÚ v oblasti biodiverzity a znižovania znečistenia, a umožní jej to naďalej zohrávať vedúcu úlohu pri stanovovaní celosvetových noriem. Ak sa úsilie na úrovni EÚ prejaví v celosvetovom meradle, zabezpečí sa tým aj dodržiavanie noriem zo strany našich vlastných odvetví modrého hospodárstva. Konkrétne budem presadzovať celosvetové úsilie o ochranu a obnovu oceánov a splnenie globálneho záväzku stanoveného v Globálnom rámci pre biodiverzitu z Kchun-ningu a Montrealu, ktorým je chrániť do roku 2030 aspoň 30 % oceánov. Ak budem potvrdený vo funkcii, budem naďalej presadzovať, aby každá chránená morská oblasť na širom mori mala zavedený osobitný plán riadenia a aby sa vyčlenili primerané zdroje, s cieľom zabezpečiť účinné vykonávanie týchto plánov vrátane monitorovania a presadzovania, ako aj vytvorenie chránených morských oblastí v Južnom oceáne. Zmobilizujem aj diplomaciu EÚ v oblasti oceánov s cieľom podporiť rýchlu ratifikáciu a nadobudnutie platnosti dohody o biodiverzite v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci, v ktorej sa stanovuje postup na určovanie chránených morských oblastí v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, môj prvý strategický cieľ prispeje k diplomatickému úsiliu o dosiahnutie 60 ratifikácií potrebných na to, aby dohoda nadobudla platnosť, pričom verím, že sa tak stane do júna 2025, keď sa bude konať tretia konferencia OSN o oceánoch.

Regionálna a medzinárodná spolupráca je takisto kľúčom k zmierneniu vplyvov znečistenia na naše moria a oceány. Považujem za veľmi dôležité, aby bola EÚ naďalej katalyzátorom zmien, či už tým, že pri záverečných rokovaníach o globálnej zmluve o plastoch zohrá dôraznú a významnú úlohu, alebo prehlbovaním našej spoluprácy na regionálnej úrovni, a to aj pri práci v rámci regionálnych morských dohovorov, regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva alebo prostredníctvom nášho programu pre medzinárodnú správu oceánov.

Pozícia Komisie k hlbokomorskej ťažbe je napokon stanovená v programe EÚ pre medzinárodnú správu oceánov. Komisia sa zasadzuje o zákaz hlbokomorskej ťažby, kým sa riadne nedoplnia chýbajúce vedecké poznatky a kým nebude možné preukázať, že ťažba nemá žiadne škodlivé účinky, a kým sa podľa požiadaviek Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve do právnych predpisov o ťažbe nezavedú potrebné ustanovenia o účinnej ochrane morského prostredia. Plne súhlasím s touto pozíciou a ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem ju obhajovať na všetkých relevantných podujatiach na túto tému na medzinárodnej úrovni.